

Gazeta Nowska

Abonament miesięczny w ekspedycji 90 groszy, z opłatą pocztową 98 groszy. W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie lub tem podobnych nie przewidzianych okoliczności, wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagać się niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

Od ogłoszeń pobiera się za 1-lin. wiersz 15 groszy. Reklamy przed dziełem ogłoszeń wiersz 35 groszy. — „Gazeta Nowska” wychodzi 1 raz tygodniowo a a mianowicie w sobotę. — Drukiem i nakładem Władysława Wesołowskiego w Nowem (Pomorze). Prenumerata płatna z góry. Ogłoszenia płatne natychm. Za redakcję odpow. Władysław Wesołowski, Nowe

Nr. 13.

Nowe, niedziela 28 marca 1926 r.

Rok III.

Po wojnie pokojowej w Genewie.

Zakończone święto obrady Ligi Narodów w Genewie były najważniejszym i najbardziej interesującym momentem dziejów światowych po zakończeniu wielkiej wojny. Celem tego zebrania było zlikwidowanie skutków wojny, zatarcie różnic między zwycięzcami i zwyciężonymi i połączenie ich w jednej organizacji, której zadaniem jest utrzymanie pokoju na podstawie zawartych traktatów. Dokonanie tego dzieła w obecnym momencie nie powiedło się, a wyrazem zewnętrznym niepowodzenia jest odroczenie całej sprawy do jesieni.

Powodem niepowodzenia była polityka Niemiec, maksymalistyczna, konsekwentna i celowa w treści a brutalna w formie. Celem Niemiec jest szybka i pełna restytucja stanowiska mocarstwowego Reichu z przed wojny i wymazanie na tablicy dziejów zmian, które na niej wypisała wojna. Pokonane państwo okazało w tem dążeniu niesłychaną żywotność i pełną solidarność wszystkich wewnętrznych czynników — mimo pozorne różnice. Nacjonalistyczna opozycja służyła pacyfistycznemu prowizorycznemu rządowi pp. Luthera i Stresemanna pod egidę Hindenburga jako straszak i środek wymuszania wobec wczorajszych wrogów a dzisiejszych kontrahentów. Propaganda niemiecka ze swej strony objęła cały świat i dotarła wszędzie.

Niemcy w Genewie zajęły stanowisko — mówiąc grzecznie — bardzo śmiało, nieuzasadnione żadanymi prawnymi względami, wypływającymi z organizacji Ligi Narodów, i pozbawione jakiegokolwiek pacyfistycznej maski. Liga Narodów ma statutowe prawo ustalania ilości miejsc stałych i niestałych swojej Rady i ani pakt lokarneski, ani zgłoszenie się Niemiec do Ligi w niezem tego uprawnienia nie naruszyły. Fakt jednak, że państwom zgrupowanym w Lidze zależało na wstąpieniu Niemiec jako na przypieczętowanie dzieła pacyfikacji świata, dawał Niemcom w ręce pewne prawo niefaktyczne, lecz dyskrecjonalne, oparte na możliwości i obawie, że mogą wycofać swoje zgłoszenie. Prawa tego nadużyli Niemcy w sposób iście shylockowski, eksploatując do niemożliwości pacyfizm innych państw, a zwłaszcza dawnych swoich wrogów. Usiływały zająć stanowisko dyktatora i arbitra, który chce nominować jednych na stanowiska kierownicze, i wykluczać innych z władz instytucji, do której jeszcze nienależy. Gołębia cierpliwość członków Ligi przez długi czas tolerowała tę niedopuszczalną pychę i brutalność. Aż nareszcie oderwało się ucho od dębana. Już dziś jednak można stwierdzić, że nie będzie zbywało na próbach, by je z powrotem przykleić.

Rewizja granic wschodnich — oto był według Niemiec pierwszy etap ich działalności w Lidze. To — obok nienawiści — było motywem, dla którego postanowili nie dopuścić Polski do Rady. Niemcy nie miały nie przeciw kandydatom Hiszpanji czy Brazylii. O Polskę więc toczyła się w Genewie walka i ze względu na Polskę Niemcy sprzeciwili się powiększeniu i reorganizacji Rady przed zajęciem w niej miejsca. Jednomysłność uchwał, obowiązująca w Radzie, uczyniłaby z nich stróża, który pilnuje wejścia i nie dopuszcza niepożądanych do wnętrza.

Pod presją Niemiec drzwi przed Polską już teraz poczęły się coraz bardziej przysmykać.

Na cały szereg propozycji Niemcy odpowiadały uporczywie „nie”. Odrzuciły trzy nowe miejsca stałe dla Hiszpanji, Brazylii i Polski, nie zgodziły się na dwa nowe stałe dla Hiszpanji i Brazylii i jedno nowe niestałe dla Polski, zaprotestowały przeciw wejściu samej tylko Polski na nowe miejsce niestałe, zachnęły się na odstąpienie niestałego miejsca szwedzkiego Polsce, od biedy — pozornie — byłyby pozwoliły, by miejsce Benesa do jesieni zajął Skrzyński, ale utrudniły i tę nawet tranzakcję protestem przeciw stworzeniu tytułem rekompensaty nowego miejsca dla małej Ententy, która miałaby zająć Rumunja. Zabawa zaszła tak daleko, że uczestnicy poczęli się poważnie obawiać o wynik, który mógłby być fatalny. W tem miejscu veto Brazylii przeciw stałemu miejscu Niemiec położyło kres nieznośnej sytuacji, łagodny komunikat państw lokarneskich posłużył nazewną jako plaster, a na jesień rozegra się nowa decydująca bitwa, do której od dziś przygotowują się będą wszyscy z nakładem wszystkich sił i sumiennosci.

Polska w Genewie — mimo, iż o jej sprawę chodziło — zajęła stanowisko bardzo powściągliwe. Niepopularna do niedawna w Lidze zdobyła sobie obecnie wśród jej członków powszechne uznanie i popularność tak, że jej wybór na pełnym zgromadzeniu był zapewniony. Lecz fakt, że Polska dotąd w Radzie Ligi nie zasiada, (jak wiadomo, za czasów ministra Skirmunta przepadliśmy przy wyborach) czyniły jej pozycję w obecnej rozgrywce fizycznie słabą. Lecz słabość fizyczną wynagradzał autorytet moralny, poparcie sprzymierzeńców i coraz mocniej, dzięki pilnej i zręcznej robocie obecnego kierownika naszej polityki zagranicznej, zarysowujące się nasze państwowe znaczenie.

A społeczeństwo całe musi o tem pamiętać, że ono swą pracą, solidarnością, skupieniem daje w ręce naszym przedstawicielom atuty lub też obciąża ich niebezpiecznym balastem. Niema siły nazewną bez siły wewnętrznej. Nas stać na jedną i drugą.

Sytuacja finansowa.

W solidnych bankach akcyjnych i instytucjach rządowych, jak P. K. O. i Bank Gospodarstwa Krajowego rozpoczął się ostatnio dość znaczny ruch wkładowy, zwłaszcza w walutach obcych. Tak zw. operacje lokacyjne t. j. pożyczki kapitalistów krajowych, udzielane na zasadzie gwarancji banków, przybierają coraz obszerniejsze formy. Temu też faktowi przypisać należy, że stopa procentowa wykazuje wybitne tendencje zniżkowe. Tranzakcje pożyczkowe za poręką dobrych banków (w formie listów lokacyjnych lub gwarancyjnych) robiono ostatnio na 1 i 3/4 do 2 proc. w stosunku miesięcznym (przed miesiącem na gwarancję tych samych instytucji na 3 do 3 i pół). W każdym bądź razie widać z tego, że pieniądze w kraju egzystują, a kapitaliści szukają interesów dla umieszczenia swej gotówki.

Od stosunków kredytowych, panujących w innych krajach europejskich, jesteśmy jednak jeszcze bardzo oddaleni. Pominawszy, że tylko nieliczne banki cieszą się u nas pełnym zaufaniem, a dyskonto prywatne jest trudne i drogie — to nawet stopa procentowa przy najbezpieczniejszych tranzakcjach jest znacznie wyższa, niż zagranicą. Za dyskonto prywatne płaci się bowiem w stosunku rocznym: w Anglii 4 pr., Szwajcarii i Holandji 3 i 3/4 do 4, Szwecji 5 i pół, Danji

6, Norwegji 6 i pół, w Austrii 9 do 10, w Italji 8, w Niemczech 8 do 11 i pół proc.

W innych działach bankowości panuje ruch mały. Operacje dyskontowe są ograniczone do minimum, wskutek braku solidnego materiału wekslowego. Procent protestów jest w dalszym ciągu znaczny, niepunktualność płatników i ich bezwzględność w stosunku do wierzycieli przybrała zastraszające formy. Wśród dłużników znajduje się wielka ilość takich, którzy wskutek panującego obecnie kryzysu pomimo najlepszych chęci weksli swych w terminie wykupić nie mogą, gros jednak przywykło do nie płacenia i uważa to za rzecz normalną. W tych warunkach stosunki kredytowe poprawić się nie mogą. Jedynie Bank Polski, przyjmujący z wielką ostrożnością materiał wekslowy wykazuje stałe zmniejszenie się ilości weksli protestowanych. W grudniu zaprotestowanych zostało na ogólną liczbę kredytów Banku Polskiego 8.07 proc., w styczniu 6.24 proc., w lutym tylko 4.95 proc. Największej ilości protestów dostarczyła w lutym Warszawa.

Na rynku walut uwydatnia się poprawa. Bilans Banku Polskiego za pierwszą dekadę marca, okazał się wbrew przewidywaniom niektórych sfer finansowych — stosunkowo niezły. Zapas złota wzrósł o 48 tys. złotych do ogólnej sumy 133.99 milj. zł. Zapas walut i dewiz zmniejszył się o 4 milj. zł. brutto, równocześnie zmniejszyły się jednak również zobowiązania reportowe i walutowe prawie o 3 milj. złotych. Stosunek pokrycia kruszcowego wynosi 31.12 proc.

A. Z. W.

Obwieszczenie.

We wtorek dnia 30 marca 1926 r. o godz. 2-iej po poł. odbędzie się wydzierżawienie roli dla byłych dzierżawców przy ul. Nowyświat.

Wszystkich dzierżawców uprasza się o punktualne przybycie.

Zbiórka przy Rzeźalni.

Nowe, dnia 25 marca 1926 r.

BURMISTRZ.

Obwieszczenie.

Podaje się do wiadomości, iż z dniem 1-go kwietnia b. r. czołno przez Wisłę z polskiej na niemiecką stronę kursować będzie rano o godz. 5³⁰, przed poł. o godz. 10³⁰ i po poł. o godz. 2³⁰.

Nowe, dnia 25 marca 1926 r.

BURMISTRZ.

Dot. zakazu wywozu zwierząt racicowych do Czechosłowacji i Austrii.

Zarządzeniem Pana Wojewody z dn. 12. 3. 26 l. dz. II h. 820 wzbroniony jest wywóz zwierząt racicowych z Województwa Pomorskiego do Czechosłowacji i Austrii.

PP. Burmistrze, Sołtysi i Przeł. obsz. dworsk. podadzą powyższe do wiadomości mieszkańcom swych gmin sposobem, tam praktykowanym.

Swiecie, dnia 13 marca 1926 r.

STAROSTA.

Do wiadomości.

BURMISTRZ.

Dot. poboru drugiej raty opłaty specjalnej na utrzymanie dróg powiatowych na rok 1924/25 od podatników miasta Nowe i Swiecie.

Nawiązując do uchwały Sejmiku Powiatowego z dnia 22 października 1925 r., dot. odroczenia terminu płatności 50 proc. od łącznego wymiaru specjalnej opłaty drogowej za rok 1924/25 od podatników miasta Nowe i Swiecie aż do dalszego zaocenywania i podanie w Głosie Swieckim z dnia 31. 10. 1925 r. przez Magistrat miasta Swiecia do ogólnej wiadomości, Sejmik Powiatowy na posiedzeniu dnia 4-go lutego 1926 r. uchwalił po dłuższej dyskusji nieomal jednogłośnie ścągnąć także drugą połowę opłaty drogowej na rok 1924/25 od obywateli miasta Nowe i Swiecie.

Na podstawie powyższej uchwały ustala się termin płatności drugiej raty opłaty przedmiotowej do 31 marca 1926 r., którą należy zapłacić do Powiatowej Kasy Komunalnej w miejscu.

HURTOWNIE

Hurtownia wódek

DETALICZNIE

M. Śliwiński dawniej J. Meyer, Nowe

poleca po cenach oryginalnych z fabryk, od najtańszych do najlepszych, doborowe i wyśmienite

najrozmaitszej

Koniaki

Rumy

Araki

Likiery

jakości

Wódka „Czysta“ po cenie przepłanej!

Na nadchodzące święta ceny niższe!

Prowadza także wszelkie towary kolonialne.

Opłata, nieuiszczona w podanym terminie płatności, będzie ściągnięta przymusowo z doliczeniem kary za zwłokę oraz kosztami egzekucyjnymi, określonymi ustawą z dnia 31 lipca 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 73 poz. 721).

Powyższe podaje zainteresowanym podatnikom do wiadomości.

Swiecie, dnia 9 lutego 1926 r.

STAROSTA.

Do wiadomości.

BURMISTRZ.

Dot. rozporządzenia policyjnego w sprawie broni.

Na podstawie §§ 6, 12 i 15 ust. o zarządzie policji z dnia 11. 3. 1850 r. i § 137 ust. o ogólnym zarządzie kraju z dnia 30. 7. 1883 r. rozporządzam za zgodą Wojewódzk. Sądu Administracyjnego na obszar Województwa Pomorskiego co następuje:

§ 1.

Sprzedż lub wprowadzenie w jakikolwiek inny sposób w obieg bokserów, bykowców, węzów gumowych, powrozów lub rzemieni, zawierających wkładki metalowe, lub inne obciążenia, jak również sprzedaż i wprowadzenie w obieg innych przedmiotów podobnego rodzaju, któreby mogły służyć jako broń, są wzbronione.

§ 2.

Trzymanie na sprzedaż oraz noszenie przy sobie broni kolnej, siecznej lub palnej, ukrytej w laskach, albo w rurach, lub w podobny sposób, jest zakazane.

§ 3.

Prócz przemysłowców i kupców, uprawnionych do wyrabiania i sprzedaży broni i amunicji, nie wolno nikomu gromadzić zapasów broni i materiałów strzelniczych.

§ 4.

Krótką broń palną wszelkiego rodzaju, z należąca doń amunicją, sztylety, oraz wszelkiego rodzaju broń sieczną i kolną wolno sprzedawać tylko osobom, posiadającym wystawioną na ich nazwisko kartę na dany rodzaj broni.

Przemysłowcy i kupcy, uprawnieni do sprzedawania broni i amunicji, są zobowiązani prowadzić książkę sprzedaży broni i amunicji. Książka ta powinna znajdować się stale w składzie i zawierać następujące zapisy w numeracji kolejnej:

1. rodzaj, numer i ilość sprzedanej broni i amunicji
2. imię, nazwisko, zawód i miejsce zamieszkania nabywcy.
3. numer i datę karty na broń, okazanej przez nabywcę, oraz władzę, która kartę wystawiła.

Książka powinna mieć trwałą oprawę, stronicę jej powinny być oznaczone liczbami bieżącymi, a wszystkie karty przewleczone sznurkiem. Na stronicę ostatniej zaświadczy miejscowa władza policyjna liczbę kart, umieści swój podpis, a na końcach sznurka wycisnie pieczęć urzędową. W tym celu należy książkę przedłożyć przed rozpoczęciem wpisywania miejscowej władzy policyjnej.

W książce nie wolno nie wycierać, a zapisy powinny być czytelne. Nie wolno również książki zniszczyć bez pozwolenia miejscowej władzy policyjnej, na której żądanie należy książkę każdego czasu przedłożyć do wglądu.

§ 5.

Krótką broń palną, broń sieczną i kolną wszelkiego rodzaju wolno nosić tylko tym osobom, które uzyskały kartę na broń. Kartę tę należy zawsze mieć przy sobie i na żądanie każdej chwili dać do wglądu organom władz policyjnych.

§ 6.

Władzą właściwą do wystawienia kart na broń jest miejscowa władza policyjna (wójt, burmistrz, prezydent miasta) stałego miejsca zamieszkania osoby, ubiegającej się o kartę na broń.

Wyjątkowo może wystawić petentowi kartę na broń miejscowa władza policyjna jego miejsca chwilowego pobytu.

Kartę na broń należy wystawić nie na dłużej jak do końca roku kalendarzowego, z zastrzeżeniem

Kto chce?

zegarki, klejnoty, gramofony, maszyny do szycia

dobrze, prędko i nieomal po cenach przedwojennych reparaować dać, niech się zaraz uda do prawdziw. fachowca

H. Nötzelmann'a

Nowe, Gdańska 16 II. piętro.

Obrączki ślubne

po bardzo tanich cenach.

Stare odrażki ślubne przelewa się na nową formę

Stare złoto, srebro i używane płyty kupują każdą ilość.

Wenn Sie?

Uhren, Schmucksachen, Grammophone oder Nähmaschinen

gut, schnell und fast zu Friedenspreisen repariert haben wollen, dann wenden Sie sich sogleich an den tatsächlichen Fachmann

H. Nötzelmann

Nowe, Danzigerstrasse 16 II Treppen.

Trauringe

zu staunend billigen Preisen!

Alte Trauringe werd. in n. Form umgeschmolzen.

Altes Gold, Silber und abgespielte Platten kaufe jedes Quantum.

możności każdorazowego cofnięcia. Kartę wystawia się według wzoru, podanego w załączniku.

Kartę na broń mogą uzyskać tylko osoby pełnoletnie, zachowujące się pod każdym względem bez zarzutu, które udowodnią istotną potrzebę noszenia broni. O potrzebie noszenia broni decyduje władza, właściwa do wystawienia kart na broń. Osoby małoletnie mogą uzyskać kartę na broń tylko wyjątkowo, i to na pisemny wniosek ich ojca, wzgl. opiekuna.

§ 7.

1. Osoby wojskowe mogą nabywać krótką broń palną (rewolwery i pistolety automatyczne) kalibru 6,3 do 9 mm. jedynie na podstawie piśmiennego pozwolenia, wydanego przez ich bezpośredniego przełożonego.

Pozwolenie to pozostaje u sprzedającego broń i służy jako dowód sprzedaży broni osobie, do kupna uprawnionej.

2. Funkcjonariusze P. P. mogą nabywać na własność krótką broń palną wszelkiego kalibru, o ile broń ta ma być używana jednocześnie do celów służbowych, tylko na podstawie imiennego piśmiennego pozwolenia, wystawionego przez Komendanta Powiat. wzgl. Miejskiego Policji Państwowej. Pozwolenie to pozostaje u sprzedającego.

3. Funkcjonariusze P. P., kupujący broń palną wyłącznie dla własnego użytku, nie mającą być użytą dla ekwipunku i celów służbowych, podlegają przy jej kupnie i noszeniu broni tym samym przepisom co i osoby cywilne.

4. Nabywanie amunicji do krótkiej broni palnej oraz nabywanie broni białej, może być dokonywane przez osoby wojskowe i funkcjonariuszów P. P. za okazaniem legitymacji służbowej.

§ 8.

Noszenie broni bez osobnego zezwolenia dozwolone jest:

1. Osobom, które mocą swego urzędu lub zawodu są uprawnione do noszenia przy sobie pewnego rodzaju broni odnośnie do tegoż;
2. członkom stowarzyszeń, którym przyznano prawo noszenia broni, w granicach tegoż uprawn.

§ 9.

W razie cofnięcia zezwolenia na noszenie broni, należy kartę na broń bezzwłocznie, a najdalej w przeciągu 3 dni złożyć u właściwej władzy policyjnej.

§ 10.

Karty na broń nie wolno odstępować innym osobom.

§ 11.

Przekroczenia powyższych przepisów ulegną karze grzywny do 60 zł., a w razie niemożności zapłaty odpowiedniej karze aresztu, o ile kodeks karny wyższych kar nie przewiduje. Wykroczenia z par. 2 rozp. niniejszego ulegną karze, przewidzianej w par. 367, ustęp 9 kodeksu karnego. Wykroczenia z par. 3. niniejszego rozp. ulegną karze, przewidzianej w par. 360 ustęp 2 kodeksu karnego.

§ 12. Rozporządzenie to obowiązuje z dniem ogłoszenia. Równocześnie traca moc obowiązującą wszelkie inne obowiązujące w tej sprawie rozp. policyjne. Toruń, dnia 4 stycznia 1926 r.

Wojewoda: (—) Dr. Wachowiak.

Zal. do § 6. Wzór karty na broń.

Panu (imię i nazwisko, data urodzenia, zawód i miejsce zamieszkania) zezwala się na czas od do z zastrzeżeniem możliwości każdorazowego cofnięcia na noszenie w obrębie Województwa Pomorskiego (rodzaj broni) (Miejscowość i data) (Władza udzielająca zezwolen.) (Pieczęć i podpis)

Powyższe rozporządzenie policyjne Pana Wojewody Pomorskiego podaje do ogólnej wiadomości i ścisłego zastosowania się.

PP. Burmistrzom i Wójtom polecam przestrzegać ściśle postanowienia, zawarte w powyższym rozporządzeniu, wskazując przytem na mój okólnik z dnia 10. 2. 26 l. dz. 2334/26 l. dot. wystawiania zezwoleń na noszenie broni.

Swiecie, dnia 10 marca 1926 r.

STAROSTA.

Do wiadomości.

BURMISTRZ.

Uniwersalna Książka Kucharska

Marja Ochorowicz Monatowa

jest do nabycia w księgarni

W. Wesołowskiego.

Pocztówki świąteczne

w wielkim wyborze

poleca

Księgarnia :: W. Wesołowski.

OGŁASZAJCIE W GAZECIE NOWSKIEJ.

Dzienn. świeże

Tägl. frische

kacze jaja

Enten-Bruteier

oddaje

hat abzugeben

Hübschmann

Frau Hübschmann

Dom. Nowe

Dom. Nowe.